

ghouī q̄ partes lenitarū nō fuissent da-
te et fugisset ynusquisq; in regionē suā
de leuitis et c antorib; et de his q̄ minis-
trabāt, et egi cām aduersus magistrat̄
et dixi. Quare dereliquimus domū dei
Et cōgregauī eos, et feci stare in statio-
nibus suis. Et oīs iuda apportabat deci-
mā frumenti vini et olei in horrea. Et cō-
stituim⁹ sup horrea selemiā sacerdotē, et
sadoch scribā, et sadaiam de leuitis, et iu-
xta eos anā filiū cachur filiū mathanie
q̄m̄ fideles cōprobati sunt ⁊ ip̄is credi-
te sup p̄tes fratru⁹ suoz. Memento mei
deus me⁹ p̄ hoc, ⁊ ne deleas miseratōes
meas q̄s feci in domo dei mei et in ceri-
monijs eius. In dieb; illis vidi in iuda
calcantes torcularia in sabbato: portan-
tes aceruos ⁊ onerātes sup asinos vinū
et yuas ⁊ ficus et oē onus, et inferētes
in hierusalē die sabbati. Et contestatus
sum eos vt in die qua videre liceret vē-
derent. Et tyri habitauerūt in ea: infes-
tates pisces ⁊ oīa venalia. Et vendebāt
in sabbatis filiōs iuda et hierusalez. Et
obiurgauī optimates iuda: et dixi eis.
Que est hec res mala quā vos facitis, et
phanatis diē sabbati? Nunqđ non h̄c
fecerūt p̄s n̄i et adduxit deus n̄e sup
nos oē malū boc et sup ciuitatē hāc. Et
vos additis iracundiā sup isrl, violando
sabbatū. Factū ē aut̄ cū q̄euissent por-
te hierlm die sabbati: dixi, et clauerunt
ianuas, et p̄cepi vt nō aperiret eas yslq;
post sabbatū. Et de pueris meis p̄stui
sup portas vt nullus inferret onus die
sabbati. Et māserūt negotiatores ⁊ ven-
dentes vniuersavenalia foris hierlm se-
mel ⁊ bis ⁊ p̄testatus sum eos: ⁊ dixi eis
Quare manetis ex aduerso muri? Si
secūdo hoc feceritis manū mittā in vos
Itaq; ex tpe illo nō venerūt in sabbato
Diricq; leuitis vt mundarent ⁊ veniret
ad custodiendas portas: et sanctifiaan-
dā diē sabbati. Et p̄ loc ergo memento
mei deus et parce mihi fm multitudi-
nem miserationū tuarū. Sed et in die-
bus illis vidi iudeos ducentes yrores
agotidas ammonitidas: et moabitis

das. Et fili⁹ eoz ex metia p̄te loqueban-
tur aq̄otice, et nesciebat loqui iūdaice. ⁊
loquebant iuxta linguam p̄pli ⁊ p̄pli. Et
obiurgauī eos ⁊ maledici, et cecidi ex eis
yros: et decalcaui eos, et adiuraui ī deo
vt nō darent filias suas filiis eoz, et nō
acciperet te filiab; eoz filiis suis et fibi
met ip̄is dicēs. Nunqđ n̄ in huiuscemōi
re peccauit salomō rex israel. Et certe in
gentiō multis nō erat rex similis ei, et
dilectus deo suo erat, et posuit eū de⁹ re-
gem sup oēm israel. Et ip̄m ergo duxer-
rūt ad peccatū mulieres alienigene. Nū
quid ⁊ nos inobedētes faciem⁹ oē ma-
liū grāde hoc, vt p̄uaricemur in deo n̄o
et ducamus yrores peregrinas. De fi-
lijs aut̄ ioiada fili⁹ eliasib sacerdotis ma-
gni, gener erat sanaballath boronit⁹ quē
fugauī a me. Recordare dñe deus meus
aduersum eos qui polluūt sacerdotium
iusq; sacerdotale et leuiticū. Igif mun-
dauī eos ab oīb; alienigenis et cōstitui
ordines sacerdotū ⁊ leuitū vnumquē
q; in ministerio suo in oblatōne ligno-
rū in temporib; constitutis et in primis
tr̄s. Memento mei deus meus in lo-
num. Amen.

Explicit liber Neemie. Incipit liber
Esdre secundus. Capitulū I

Efecit iosias pasca in h̄e⁹
rosolymis dñio, et immo-
lauit phāse q̄rtadecia lu-
na primi mensis: statuēs
sacerdotes p̄ vices dierū
stolis amictos in tēplo dñi. Et dixit les-
uitis sacris seruis isrl: vt sanctificarent
se dño in positione sancte arce dñi in do-
mo quā edificauit salomō filius dauid
rex. Nō erit vobis tollere sup humeros
eā. Et nūc deseruite dño v̄to, et curā g-
rite gentis illius israel et p̄te fm pagos
et tribū yras. fm scripturā dauid regis
israel. et fm magnificētiā salomonis
fili⁹ eius: omnes in templo, et fm par-
ticulam principatus paternā restrā eoz
qui stāt in cōspectu fratru⁹ filiorū israel.

Immolate pasca et sacrificia parate fratribus vestris. et facite secundum preceptum domini quod datum est moysi. Et donauit iosias in plementum quod inuenita est. ouium agnorum. et heodorum et caprarum triginta milia. vitulos tria milia. Hec de regalibus data sunt secundum promissionem populi. et sacerdotibus in pasca. oves numero duo milia. ac vituli centum. Et iechonias et semeias et nathanael fratres et asabias et oziel et coroba in phase. oves quinque milia. vitulos quingentos. Et hec cum fieret elegata. steterunt sacerdotes et leuite huius acyma per tribus. Et secundum pres principatus patrum in aspectu populi offerebat dominus secundum ea quae in libro moysi scripta sunt. et assauerunt phase igni. put oportebat. et hostias corerunt in emulis et in olis cum beniuolenter. Et attulerunt oves quae erant ex plebe. et post hec parauerunt sibi et sacerdotibus. Sacerdotes enim offerebant adipes vestrum dum finita esset hora. et leuite parauerunt sibi et fratribus suis filiis aaron. Et sacrificatores filii asaph erant per ordinem. secundum preceptum dauid. Et asaph et charias et iedidimus qui erant a rege. et ostiarum per singulas ianuas. ita ut non pruaricaretur unusquisque suam. Fratres enim illorum parauerunt illis. et consummata sunt que pertinebant ad sacrificium domini. In illa die egrediuntur phase et offerebant hostias super dominum sacrificium. secundum preceptum regis iosie. et erunt filii israel qui inueniti sunt in tempore illo phase et die festi acymorum per dies septem. Et non est celebratum phase tale in israel a tempore samuel prophete. et omnes reges israel non celebraverunt tale pasca quale egit iosias et sacerdotes et leuite et iudei et omnes israel qui inueniti sunt in conformatioe hierosolymis. Octauodecimo anno regnante iosia celebratum est phase. Et directa sunt opera iosie in aspectu domini sui in corde pleno metuentia. et quae circa illum quidem prescripta sunt in psalmis tempore eis quae peccauerunt quicunque religiosi fuerunt in dominum per omnes gentes et quae non quesierunt verba domini super israel. Et post octimum annum hic iosie ascendit pharao rex egypti veniens in carchamis ab itinere super eufraten et exiit in obuiam illius

uisiosias. Et misit rex egypti ad iosiam dicens. Quid mihi et tibi est rex iude. Non sum missus a domino ut pugne contra te. Sup eufraten enim bellum meum est. Festinas descendere. Et non est reversus iosias super currum. sed expugnare eum conabantur non attendens verbum prophetae ex ore domini. sed constituit ad eum bellum in campo mageddo. Et descendenter principes ad regem iosiam. et dixit rex pueris suis. Amouete me a prelio. Infirmatus sum enim valde. Et statim amouerunt eum pueri ipsius de acie. Et ascendit super currum secundarium suum. et pueri eius hierosolymam vita functus est. et sepultus est in paterno sepulcro. et in tota iudea lugebant iosiam. et quae presidebat cum uxoris bus lamentabant eum vestrum in hunc die. Et datum est hoc fieri semper in omnem genus israel. Hec autem prescripta sunt in libro historiarum regum iude. et singula gesta actus iosie et eius gloria et intellectus eius in lege domini. queque gesta sunt ab eo. et que non prescripta sunt in libro regum israel et iude. Et assumentes qui erant ex gente iechoniam filium iosie. constituerunt regem. prius patre suo. cum esset anno triginta et regnauit super israel mensibus tribus. Et amouit eum rex egypti ne regnaret in hierosolymis. et multo latuit geometram argenti talenta centum et auri talentum unum. Et constituit rex egypti iochim fratrem ipsius regem iude et hierusalem. et alligauit magistratus iochim et caracelam fratrem suum. apprelendens reduxit in egyptum. Anno vero erat iochim viginti quinque cum regnare cepisset in terra iuda et hierusalem. et fecit malum in conspectu domini. Post hunc autem ascendit nabuchodonosor rex babylonis et alligans eum in areolo vinculo perduxit in babyloniam. et sacravisa domini accepit nabuchodonosor. et tulit et consecravit in templo suo in babylonia. Nam de immunditia illius et irreligiositate scriptum est in libro temporum regum et regnauit iochim filius eius pro eo. Cum autem constitutus est erat anno octavo. Regnauit autem menses tres

et dies tecē in hierlm̄, et fecit malū in
cōspectu dñi. Et post annū mittēs nabu
chodonosor transmigravit eū in baby/
olniā simul cū sacrī vasis dñi, et cōstī/
tuit sedechiā regē iuda et hierlm̄ cū effet
annoꝝ vigintiū? Regnauit aut̄ an/
nis vndecim. Et fecit malū in cōspectu
dñi, et nō est veritas a dñib⁹ q̄ dicta sūt
ab hierem⁹ ppheta ex ore dñi, et adiura/
tus a rege nabuchodonosor piurans di/
scēs effit et indurata cervice sua et corde suo
trāsgressus est legitima, dñi dei isrl. Et
duces p̄lī dñi multa inique gesserūt et
impie egerūt sup oēs ammūdicias gen/
tiū et poluerūt teplū dñi qđ sanctū erat
in hierosolymis. Et misit dñs patrū ipo/
rū p̄ angelū suū reuocare eos; ppter qđ
pceret illis et tabernaculo suo. Ipsi vero
subſannabāt in angelis suis, et qua die
locutus est dñs erant illudētes pphetiſ
eius. Qui vſq̄ ad iracundiā cōcitatus ē
sup gente suā ppter irreligiositatē suā,
et precepit ascendere reges chaldeorū.
Hi occiderūt iuuenes eorū in gladio, in
circumitu sancti tēpli eorū et nō p̄perce/
runt iuueni et seni et virginī et adolescē/
ti; sed oēs traditi sūt in man⁹ ipoꝝ et oia
sacravasa dñi, et regales apothecas resu/
mentes tulerūt in babyloniā, et incen/
derūt domū dñi, et demolierūt muros
hierusalē, et turres ei⁹ incēderūt ī igne.
Et cōſummauerūt oia honorifica eius et
ad nihilū redegerūt et reliq̄s a gladio du/
xerūt in babylonē. Et erāt serui illi⁹ vſ/
qđ dñi regnaret perse, in repletione verbi
dñi in ore hieremie: quſq̄ benigne age/
ret terra sublata sua. Oi tpe desertois
sue sabbatiſcauit in applicatōe annoꝝ se/
ptuagintaſepte.

II

Egnāte cyro rege psarū in con/
r summatoe verbi dñi ī ore hiere/
mie, suscitauit dñs spiritū cyri
regis psarū, et predicauit in toto regno
suo simul p̄ scripturā dices. Hec dicit
cyrus rex psarū. Oi cōſtituit regē orbi
terrā dñs israel dñs excelsus, et signi/
fieauit mihi edificare domū ſibi in hie/
rusalē que est in iudea. Si quis est ex ge-

nere vſtro: dñs ipius ascendat cū eo in
hierusalē. Quotq̄ ergo circa loca habi/
tant adiuuēt eos q̄ sunt in loco ipo ī au/
to et argēto in dationib⁹ cū equis et iu/
mentis: cunḡ alij que fm̄ rōta appo/
nuntur in edem dñi q̄ est in hierusalē. Et
stantes principes tribū pagorū et
iudee ex tribu beniamin et sacerdotes et
leuite q̄s excitauit dñs ascēdere et edifi/
care domū dñi q̄ est in hierusalē et qui
erāt in circumitu eorū adiuuerūt in oī au/
to et argēto eius, et iumentis et rotis q̄s
plurib⁹, multi quorū sensus excitaſt̄ est.
Et cyr⁹ rex pculū vasa ſacē dñi q̄ trāſtulit
nabuchodonosor rex babylonis et hieru/
ſalē, et pſecrauit ea idolo iuо. Et pſerēs
ea cyrus rex psarū tradidit mitridato q̄
erat sup theſauros ipius. Per hūc autē
tradita ſunt salmanasaro prefidi iudee.
Hox aut̄ hic numer⁹? Libatoria argētea
duo milia q̄dringenta: athise argentea
triginta, phiale auree triginta, item ar/
gentee duo milia q̄dringente et alia vasa
mille. Omnia autē vasa aurea et argen/
tea quinq̄ milia octingenta ſexaginta.
Et enumerata ſunt salmanasaro ſimul
cū his q̄ ex captivitate babylonie ve/
rant in hierosolymā. In artaxerxi aut̄
regis psarū tib⁹ ſcriperūt ei de his q̄
inhabitant in iudea et hierlm̄ balsamus
et mitridatus et ſabellius et rachim⁹ bal/
ſhemus ſamelius ſcriba, et reliq̄ inhabi/
tates in ſamaria, et ceteris locis ſubie/
ctam epiftolā regi artaxerxi. Dñe pueri
tui rachimus ab accidētib⁹, et ſabellius
ſcriba, et reliqui curie tue iudices in ce/
lesyriā et phenicē. Et nunc notū ſit dño
regi: qm̄ iudei q̄ ascenderunt a nobis ad
nos venientes in hierlm̄ ciuitatē refugā
et pefſimā, edificant furnos eius et ſta/
tuū muros, et templū ſuſcitāt̄. Oi ſi ci/
uitas iſta et muri pſummati fuerint nō
tm̄ tributa nō ſuſtinebunt pendere ſed
etiā regib⁹ refiſtēt. Et qz id agit circa tē
plum, recte haberi arbitrat⁹ ſumus nō
despicere lve ipm, ſed notū facere domū
no regi ut ſi videbitur rex querat̄ in li/
bris patrū tuop̄ et iuuenes in ammoni.

tionib⁹ scripta de his: scies qm̄ ciuitas ista fuit refuga: et reges et ciuitates cōcutiēs. et iudei refuge et prelia p̄mittēt. tibi in ea ab eterno. ob quā causaz ciuitat⁹ ista deserta ē. Nūc ḡ notū facim⁹ dñe rex: qm̄ si ciuitas hec edificata fuerit et hui⁹ muri erecti fuerit: descēsus tibi nō erit i⁹ celestiā i⁹ phenice. Tūc scripsit rex rathimo q̄ scribebat accidētia i⁹ balthi⁹ mo i⁹ fabellio scribe. et ceteris cōstitutis et inhabitantib⁹ in syria et phenice ea q̄ subiecta sunt. Legi eplam quā misisti⁹ mihi. Precepi ḡ inquiri. et inuentū est qm̄ ciuitas illa est ab euo regib⁹ resistēs et hoīes refuge i⁹ prelia in ea efficientes. et reges fortissimi erāt in hierlm domi⁹ nātes i⁹ tributa exigētes. a celis syria i⁹ phenice. Nūc ḡ p̄cepi. phibere hoīes illos edificare ciuitatē. i⁹ phibere ne qd̄ vltra hec fiat: sed nec p̄cedat in plurimū. ex q̄ sūt malitie. ita vt regibus molestia impozet. Tūc recitatis his q̄ a rege artaxerxe scripta fuerāt rathimus i⁹ labelli⁹ scriba et q̄ cū his cōstituti erāt iungētes festi⁹ nāter venerūt in hierusalē cū equitatu et turba. i⁹ agmine: ceperūtq; edificātes phibere. Et vacabāt ab edificatōe tēpli in hierusalē vsq; secūdo anno regnī da⁹ ri regis persarum.

III
Ex darius fecit cenā magnā oī
r bus vernaculis suis. et oīb⁹ ma
gistratib⁹ medie i⁹ psidis i⁹ oīb⁹
purpuratis. i⁹ p̄torib⁹ i⁹ cōsulib⁹ i⁹ p̄fect⁹
sub illo ab india vsq; ethiopiā centū vi
gintiseptē puinch⁹. Et cū māducassent
et bibissent et satiati reuerterent. tunc
darius rex ascēdit in cubiculo suo: et dor
muuit. et exp̄gescat⁹ est. Tūc illi tres iu
uenes corpis custodes q̄ custodiebāt cor
pus regis: dixerūt alter alteri. Dicam⁹
vnus q̄sq; nēm sermonē q̄pcellat i⁹ cuius
cūq; apparuerit sermo sapienti⁹ alterius
dabit illi rex darius dona magna purpu
ra cooperiri. et in auro bibere et sup au
rum dormire. et curz⁹ aureo freno et cy
darim byssinā et torquē circa collū et se
cundo loco sedebit a dario ppter sapien
tiā suā: i⁹ cognatus darij vocabūt. Tūc

scribentes singuli suū verbū significau
runt. et posuerūt subtus cervical dāri
regis: et dixerūt. Qūc surrexerit rex da
bimus illi scripta nīa. et qđcūq; iudica
uerit rex e trib⁹ i⁹ magistratus perfidis
qm̄ verbū ei⁹ sapiētua est: i⁹ dabif vi
ctoria sicut scriptuz est. Tūc scripsit.
N
Forte est vīnū. Alius scripsit. Fortiorē
rex. Terci⁹ scripsit. Fortiores sunt mu
lieres. sup oīa aut̄ vincit veritas. Et cū
surrexisset rex: accepēt scripta sua. et
dederūt illi et legit. Et mittes vocavit
oēs magistrat⁹ psarū. i⁹ medos i⁹ purpu
ratos i⁹ p̄tores i⁹ p̄fectos. et sederūt i⁹ cō
cilio. i⁹ lecta sunt scripta corā i⁹ his. Et di
xit. Vlocate adolescētes. i⁹ ip̄i iudicabūt
verba sua. Et vocati sunt i⁹ introierunt.
Et dixit illis. Iudicate nobis de his q̄
scripta sūt. Et cepit prior q̄ dixerat de for
titudine vīni i⁹ dixit. Tūc p̄ualet vī
num oībus hoīib⁹ q̄ bibūt illud. Sedu
cit mentē. Itemq; regis i⁹ orphani facit
mentē vanā. Itē seruīac liberi paupis
ac diuitis i⁹ oēm mentē p̄uertit i⁹ securi
tātē i⁹ iocunditatē. et nō meminit omnē
tristiciā i⁹ debitū. et oīa p̄cordia facit ho
nesta. et nō meminit regē nec magistra
tū i⁹ oīa p̄ talēta loq̄ facit. Et n̄ memine
rūt cū biberūt amicitiā nec fraternitatē
sed nō multū post sumūt gladios i⁹ cū a
vino merserint i⁹ surrexerint nō memi
nerūt q̄ gesett. O viri: nū p̄cellit vīnū
Quis sic cogitat facere i⁹ tacuit h̄ dicto

III
Inchoauit sequēs di
e cere: qui dixit de fortitudine re
gis. O viri: nū p̄cellunt hoīes q̄
terrā et mare obtinent. et oīa que in eis
sunt. Rex aut̄ sup oīa p̄cellit. et dñatur
eō: et omne qđcūq; dixerit illis faciūt.
Et miserit illos ad bellatores: vadunt i⁹
demoliunt montes et muros et tress
Jugulan̄ et iugulant et regis verbum
nō p̄tereunt. Nā si vicerint afferūt regi
oīa qđcūq; p̄dati fuerint. Similiter et a
lij oēs. et quotquot nō militant nec pu
gnant sed colūt terrā tursuz cū fuerint
metentes afferunt tributa regi. Et ipse
vnus solus si dixerit occidite: occidunt
bb ij

Therit remittite: remittunt. dixerit peccati
 te: peccatum. dixerit exterminate exterminan-
 t, dixerit edificate: edificant. dixerit
 excidite: excidit. dixerit platanum: plantat
Et ois plebs et virtutes eū obaudit. et
 sup hoc ipse recumbit et bibit et dormit.
Si autē custodiūt in circumitu eū et nō
 pñt ire singuli et facere opa sua: sed in di-
 cto obaudientes sunt ei. Tiri: quō non p
 cellit rex q̄ sic diffamāt? Et tacuit. Ter-
 cius qui dixerat de mulierib⁹ et veritate
 hic ē ḡorobabel: cepit loqui. Tiri nō ma-
 gnus rex et multi hoīes: nec vīnū pcel-
 lit. Quis est q̄ qui dñas eoz? Nōne mu-
 lieres genuerūt regē et oēm p̄plm q̄ dñia-
 tur mari et terre; et ex illis nati sunt. et ipse
 educauerāt eos q̄ plantauerūt vineas
 ex quib⁹ vīnum fit? Et ipse faciūt stolas
 oīm hoīm et ipse faciūt gloriā hoīb⁹. et nō
 pñt hoīes separari a mulierib⁹. Si cōgre-
 gauerint aurū et argētū et oēm et emi-
 speciosam et viderint mulierē vīna lōno
 habitu et vīna specie: oīa hec relinque-
 tes in eā intendūt. et apto ore cōspiciūt
 et eā alliciūt magis q̄ aurū et argētū
 et oēm rē speciosam. Homo patrē suū re-
 linquit qui enutrit illū et suā regionē;
 et ad mulierē se cōiungit. Et cū mulie-
 re remittit aliam et neq̄ partē meminit
 neq̄ matrē neq̄ regionē. Et hinc opor-
 tet vos scire: qm̄ mulieres dñans vestri.
 Nōne doletis? Et accipit hō gladiū suū
 et vadit in viā facere furtū et homicidiaz
 mare nauigare et flumina et leonē videt
 et in tenebris ingredī. et cū furtū fece-
 rit et fraudes et rapinas. amabili sue af-
 fert. Et iterū diligēt hō vxorē suā mag-
 q̄ patrē et matrē. Et multi temētes fa-
 cri sunt propter vxores suas: et servi fa-
 cri sunt ppter illas. et multi pierūt et iu-
 gulati sunt. et peccauerūt ppter mulieres
Et nūc credite mihi q̄ magn⁹ est rex in
 p̄tate sua: qm̄ oēs regiones verenf tāge
 re eū. Glorib⁹ tñ apemē filiā bēgasim mi-
 rifici cōcubinā regis sedentē iuxta regē
 ad dexterā et auferentē diadema de capi-
 te eius. et imponentē sibi: et palmis ce-
 debat regē de sinistra manu. Et sup hec

apto ore intuebas eā. et si artiferit ei ri-
 det. nā si indignata fuerit ei blādis. dō,
 nec recōciliēt in gratiā. O viri. cur non
 sūt fortiores mulieres? Magna est ter-
 ra et excelsum ē celū: q̄ ista agūt. Et tunc
 rex et purpurati intuebanſ in alterutru. Et
 inchoauit loq̄ de veritate. O viri: nō
 ne fortiores sunt mulieres? Magna ē ter-
 ra. et excelsus est celū. et velor cursus solis
 cōuertit in gyro celū in locū suū in vna
 die. Nōne magnific⁹ est q̄ hec facit. et ve-
 ritas magna et fortior p̄ oīb⁹. Quid terra
 veritatē inuocat: celū etiā ipam. bñdicit
 et oīa opa mouent et tremunt eā et nō est
 cū ea quicq̄ iniquū. Unū iniquū. ini-
 quis rex. iniquū mulieres. Iniqui oēs fi-
 lij hoīm. et iniqui illoꝝ oīa opa. et nō est in
 ipis veritas. Et in sua iniqtate pibūt et
 veritas manet et inualescit i eternū et vi-
 uit et obtinet in secula seculorū. Nec est
 apud eā accipel psonas neq̄ differētias:
 sed q̄ iusta sūt facit oīb⁹. iniustis ac mali-
 gnis et oēs benignant i opib⁹ ei?. Et nō
 est in iudicio ei? iniquū: s̄ fortitudo et re-
 gnū et p̄tās et maiestas oīm euoz. Bñdi-
 ctus de veritatis. Et desit loquēdo. Et
 oēs p̄pli clamauerūt et dixerūt. Magna
 est veritas et p̄ualet. Tūc rex ait illi. Pe-
 ste si qd̄ vis apli? q̄ scripta sūt. et dabo
 tibi s̄m q̄ inuent⁹ es sapiētior primis.
 et prim⁹ mihi sedebis: et cognat⁹ meus
 vocaberis. Tūc ait regi. Memor esto po-
 ti tui qđrouisti edificare hierlm in die q̄
 regnū accepisti. et olavasa q̄ accepta sūt
 ex hierlm remittere q̄ sepauit cyrus qñ
 mactauit babyloniam. et voluit remittere
 ea ibi. Et tu voluisti edificare templum
 qđ incenderūt idumei qñ exterminata
 est iudea a chaldeis. Et nūchoc est qđ po-
 stulo dñie. et q̄ peto hoc est maiestas a te
 postulo vt facias rotū qđ rouisti regi ce-
 li ex ore tuo. Tūc surgēs darius rex oscu-
 latuſ est illū. et scripit epistolā ad oēs
 dispensatores et prefectos et purpura-
 tos vt deducerēt eum. et oēs qui cū illo
 erāt oēs ascendentēs edificare hierusa-
 lem. Et oīb⁹ pfectio qui erant in syria et
 phenice et libano scripsit epistolā: vt

traheret ligna cedrina a libano in hierusalem ut edificaret eis ciuitatem. Et scripsit oībū iudeis q̄ ascendebat a regno in iudea p libertate. oēz potentē et magistratū pfectū nō supuenire ad ianuas ipso rū. et oēm regionē quā obtinuerat esse immunē eis. et idumei relinquāt castella q̄ obtinēt iudeoz et in structurā templi dare p singulos annos talēta virginiti vscq dū edificare et sup sacrariū holo caustomata hostilare quotidie sicut hñc preceptū: alia talenta decē offerre p singulos annos et oībū q̄ pcedūt a babylonia condere ciuitatē ut esset libertas tā ipis q̄ filiis eoz et oībus sacerdotib⁹ q̄ precedūt. Scriptit aut et quantitatē et sacrā stolā iussit dari in qua deseruirent et levitis scriptit dare precepta vscq in die qua plummabitur domus et hierusalem extineat et oībū custodiētib⁹ ciuitatē scriptit dare eis sortes et stipendia. Et dimisit oīa vasa q̄ sepauerat cyrus a babylonia et oīa quecūq̄ dixit cyrus et ipē pcepit fieri et mitti hierusalem. Et cū pcessisset ille adolescentēs eleuās faciē i hierusalē. bñdixit regē celi et dixit. Abs te ē victoria. et abs te est sapia et claritas. et ego seruus tuus sum. Benedictus es q̄ dedisti mihi sapientiaz. et tibi cōfitebor dñe deus patrū nōoz. Et accepit eplas et pfectus est in babyloniam. Et venit et nunciauit fratrib⁹ suis oībū q̄ fuerūt in babylonia. et benedixerūt deū patrū suo rū. qm̄ dedit illis remissionē et refrigeriū vt ascenderet et edificarent hierusalem et templū vbi nosatuſ est nomē eius in ipo et exultauerūt cū musicis et leticia diebus septem.

VI

Ost hec aut lecti sunt ut ascendi p derēt principes pagoz p domos et trib⁹ suas. et uxores illoz et filij et filie eoz et serui et ancille ipoz et pcora illoz. Et varius rex misit vna cum eis equites mille donec deduceret eos in hierusalē cū pace et cū musicis et cū tympanis et tybijs. et oēs frēs erāt ludētes et fecit eos ascendere simul cū eis. Et hec sunt noīa viroz qui ascenderunt

per pagos suos in trib⁹ et in partē pncipatus ipoz. Sacerdotes. filii phinees filii aarō iesus fili⁹ iosedech. ioachim filius corobabel filii salathiel de domo dauid. ex pgenie phares. tribu aut iuda qui locutus est sub dario rege persarum sermones mirificos in secūdo anno regni ipsius mese nisan primo. Hunc autem hi qui ascenderūt ex iudea de captiuitate transmigratōis. q̄s transmigravit nabuchodonosor rex babylonie in babylone; et reuersus est in hierusalē. Et reliquidit pte iudeevnusq̄s in ciuitatē suā qui venerūt cū corobabel et iesu. neemias areores. elimeo. emaneo. mardocheo. beelsuro. mechpsatochoz. olioro emonia. vnuus de principibus eoz et numer⁹ a gentib⁹ eoz ex ppositis eoz. Filii phares duo milia centū septuagita duo. Filii ares tria milia quinq̄gita septē. Filii femo: centū quadraginta duo. In filiis iesu et ioabes mille trecentū iduo. Filii demu: duo milia q̄dringenti septuaginta. Filii choraba: ducēti quinq̄. Filii baniaca: centū sexaginta octo. Filii bezech quadrinētires. Filii archad: q̄drinētivigintiseptē. Filii chan: trigita septē. Filii coroar: duo milia sexaginta septē. Filii adamu quadringenti sexaginta vnuus. Filii aderectis: centum octo. Filii ciaso et celias: centū septem. Filii achoroc: q̄dringēti trigintanouē. Filii iedarbene centum triginta duo. Filii ananie: centū triginata. Filii asoni: nonaginta. Filii masar: q̄dringenti vigintiduo. Filii çabarus nonaginta quinq̄. Filii sepolemō: centū viginitres. Filii nepopas. quinquaginta quinq̄. Filii hechanatus. centū quinquaginta octo. Filii cebethamus centū triconta duo. Filii creartacros qui enocadies et modie: quadrinēti vigintitres. Qui ex gramas et gabea: centū viginti unus. Qui ex besselon et ceagges: seraginta quinq̄. Qui ex bastaro: cētu vigintiduo. Qui ex bechenobes quinquagita quinq̄. Filii liptis. centū quinquaginta quinq̄. Filii lalvnni: trecenti quinquaginta septem. Filii sicheim. trecenti septuaginta. Filii

suadon et cloumio: trecenti septuaginta octo. Fili⁹ eric⁹: duo milia centū q̄dra ginta quinq⁹. Fili⁹ anaas: trecēti septua ginta. Sacerdotes. Fili⁹ eddus fili⁹ eu ter. fili⁹ eliasib: trecēti septuaginta duo. Fili⁹ emeris: ducēti quinquaginta duo. Fili⁹ fasari⁹: trecēti quinquaginta septē. fili⁹ caree: ducēti viginti septē. Levite. Fili⁹ ie su in caduhel. ⁊ bamis et serebias et edias: septuaginta q̄ttuor. Ois nūr⁹ a duo decimo anno: tringinta milia q̄dringenti sexaginta duo. Fili⁹ ⁊ filie ⁊ uxores. ois cō putatio quadraginta milia ducēti quadraginta duo. Fili⁹ sacerdotū qui psallebat in templo. Fili⁹ asaph: centū viginti octo. Ostiar⁹ vero fili⁹ esmenni. Fili⁹ aser. fili⁹ amō fili⁹ accuba topa. fili⁹ tobi. oēs centuz tringinta nouē. Sacerdotes servientes in templo. Fili⁹ sel. fili⁹ gaspha. fili⁹ tobloch. fili⁹ carie. fili⁹ su. fili⁹ hellu. fili⁹ labana. fili⁹ armacha. fili⁹ ac cub. fili⁹ vtha. fili⁹ cetha. fili⁹ aggab. fili⁹ obai. fili⁹ anani. fili⁹ cāna. fili⁹ geddu. fili⁹ an. fili⁹ radin. fili⁹ desanon. fili⁹ necho ba. fili⁹ caseba. fili⁹ gače fili⁹ očui. fili⁹ smone. fili⁹ attre. fili⁹ hastē fili⁹ asiana. fili⁹ manei. fili⁹ naſism. fili⁹ accusu. fili⁹ agista. fili⁹ ačui. fili⁹ fauon. fili⁹ fasalō. fili⁹ meeda. fili⁹ fusa. fili⁹ caree. fili⁹ barc⁹. fili⁹ saree. fili⁹ coesi. fili⁹ naſith. fili⁹ agisti. fili⁹ pedō: salomon. fili⁹ eius. fili⁹ asoph. fili⁹ phagida. fili⁹ celi. fili⁹ dedō. fili⁹ gaddabel. fili⁹ sephregi. fili⁹ aggia. fili⁹ sa chareth. fili⁹ sabathē. fili⁹ caroneth. fili⁹ maliſth. fili⁹ ame. fili⁹ salus. fili⁹ addus. fili⁹ suba. fili⁹ eura. fili⁹ rabotis. fili⁹ phas phat. fili⁹ malmo. Oes sacro serviētes et pueri salomonis. quadringenti octo. ginta duo. Hi sunt fili⁹ q̄ ascenderunt a chermel et thersa. principes eoz. carmel lam et careth et nō poterāt edicere ciuitates suas ⁊ pgenies. quemadmodum sint ex isrl. fili⁹ dalari fili⁹ tubal fili⁹ ne chodaici ex sacerdotibus qui fungebant sacerdotio et nō sunt inventi. fili⁹ obia fili⁹ achilos. fili⁹ addin qui accepit uxore et filiabi phargeleu. et vocati sunt noīe eius. Et hoc quesita est generis scripta

impedita. et nō est inuēta: et prohibit sunt sacerdotio fungi. Et dixit illis neemias. et astharas ne participenf sancta donec exurgat pontifex doctus in ostensionem et veritatē. Omnis autē israel erat: acceptis servis ⁊ ancillis quadraginta duo milia trecenti quadraginta. Servi horum et ancille septē milia trecenti tringinta septē. Cantores et cantatrices ducenti sexaginta quinq⁹. Cameli quadringenti tringinta quinq⁹. Equi septē milia tringinta alex. Ouli ducēta milia quadraginta quinq⁹. Hubiugalia qnq̄ milia viginti quinq⁹. Et de prepositis iōpis p pagos. dum veniret in templum dei qđ erat in hierusalē innouare ⁊ sufficere templū in loco suo sū virtutem. et dari in templū. thesaurū oper saerū auri innas. duodecim milia ⁊ stolas sacerdotales centū. Et habitauerūt sacerdotes ⁊ levite. et q̄ exierāt de plebe in hierlm ⁊ in regione. et sacri cantores et ostiari⁹. et ois isrl in regionib⁹ suis. Instante autē septimo mēle cūq̄ essent fili⁹ israel vniuersaq̄ in suis rebus cōuenierunt vnanimes in atriu qđ erat ante ianuā orientalē. Et statēs iesus fili⁹ ioseph et fratres eius sacerdotes. et corobabel filius salathiel et huius fratres parae runt altare ut offerret sup illud holocau stomata sū qđ in libro moysi hominis dei scripta sunt. Et cōuenierunt sibi ex alijs nationibus terre. et erexerūt sacra riū in loco suo oēs gētes terre. et offerebant ostias et holocaustomata domino matutina. Et egerunt scenophegiaz ⁊ diē solennē sicut pceptum est in lege et sacrificia q̄tidie sicut oporebat. ⁊ post hec oblationes institutas. et hostias sabbator⁹. et neomeniar⁹ ⁊ dierū solenniū oīm sanctificator⁹. Et quotq̄ ponebant dñi a neomenia septimi mensis ceperunt hostias offerre deo et templū dñi nondū erat edificatum. Et tederunt pēcuniā lapidariis et fabris. et potū ⁊ pabula cū gaudio. Et tederūt carra fidonijs ⁊ tyrijs. ut transuererēt illis de liba no trates cedrinas. et facerent rates in

toppe portū. sicut decretū quod scriptū erat
eis a cyro rege psarū. Et in secundo anno
venientes in templū dei in hierlm̄. mē:
se secundo inchoauerūt corobabel filius sala
thiel et iesus filius iosedech et frēs ipoz
et sacerdotes et leuite. et oēs q̄ venerāt
de captiuitate in hierusalē. et fundaue-
rūt templū dei. nouilunio secundi mēsis
secundi anni. cū venissent in iudeā et hie-
rusalē. Et statuerūt leuitis a viginti an-
nis sup opa dñi. Et stetit iesus et filius
eius et fratres. oēs leuite cōspirantes et
executores legis. faciētes opa in domo
dñi. Et steterūt sacerdotes hñtes stolas
cū tubis. et leuite filij asaph hñtes cym-
bala. collaudantes dñm et benedicentes
sicut dauid regē isrl̄. Et cancabāt canticū
dño: qm̄ dulcedo ei et honor i secula sup
oēm israel. Et oīs ppls tuba cecinerunt
et pclamauerūt voce magna: collaudan-
tes dñm in suscitatōe domus dñi. et ve-
nerūt ex sacerdotib⁹ et leuitis et pſiden-
tibus sicut pagos seniorib⁹ q̄ viderāt pri-
stinā domū. et ad hui⁹ edificatiōz cū cla-
more et plāctu magno et multi cū tubis
et gaudio magno. int̄m ut ppls nō audi-
ret tubas ppter plāctu ppls. Turba ei erat
tubis canes magnifice ita ut lōge audi-
ref. Et audierūt inimici trib⁹ iude et be-
niamm. et venerūt scire q̄ esset vox tuba-
rū. Et cognouerūt qm̄ q̄ erāt ex captiu-
itate edificant templū dño deo isrl̄. Et ac-
cedentes ad corobabel et iatum et pprosi-
tos pagorū dixerunt eis. Edificabimus
vna robicū. Similiter enī audiuitus
dñm n̄ m. et ipi ppter incedimus a die-
bus asbasareth regis assyrioz: q̄ transmi-
gravit nos huc. Et dixit illis corobabel
et iesus et pr̄incipes pagorū isrl̄. Nō est
nobis et robis edificare domū dei nostri
Nos enī soli edificabim⁹ dño israel. sicut
ea q̄ p̄cepit nobis cyrus rex psarū. Gen-
tes aut̄ terre incubātes his q̄ sunt in iu-
dea. et leuātes opus edificantōis. et insi-
dias et ppls adducētes. phibebant eos
edificare. et aggressuras exercētes impe-
dierūt ne p̄summare edificiū oī tpe vi-
te cyri regis et protraxerunt structurā p-

bienniū p̄scg ad dñs regnū.

VI

In secundo aut̄ anno regni dñs
i p̄phetauit aggeus et zacharias
fili⁹ addin. p̄perte apud iudeā et
hierusalē: in noīe dei isrl̄ sup eos. Tunc
stans corobabel filius salathiel et iesus
fili⁹ iosedech: inchoauerūt edificare do-
mū dñi que est in hierusalē: cū adessent
eis p̄phete dñi et adiuarēt eos. In ipo-
tpe venit ad illos syennes subregulus
syrie et phenicis et satrabuçanes et soda-
les eius et dixerūt eis. Quo p̄cipiēte vo-
bis domū hāc edificare. et tectū istud et
alia oīa p̄ficitis. Et q̄ sunt structores q̄
hoc edificat̄. Et habuerūt ḡaz visitato-
ne facta sup eos q̄ erant ex captiuitate a
dño seniores iudeoz. et nō sūt impediti
edificare donec significaret dario te oī-
bus istis: et r̄nsuz acciperef. Exemplū eī
pistole quā miserūt dario. Syennes
subregulus syrie et phenicis et satrabu-
çanes et sodales ei⁹: in syria et phenice p̄si-
des regi dario salutē. Qia nota sint do-
mino regi q̄ cū aduenissemus in regio-
nē iudee. et introissemus in hierlm̄ in-
uenim⁹ edificat̄ domū dei magnā et tē-
plū ex lapidib⁹ politis et magnis et p̄cio-
sis materijs in parietib⁹. et opa illa in-
stanter fieri. et suffragare et p̄spere et i ma-
nib⁹ eoz et in oī glā q̄ diligētissime p̄fici
Tūc interrogauim⁹ seniores dicentes.
Quo p̄mittēte vobis edificatis domuz
istā et opera hec fundatis. Ideo aut̄ in-
terrogauimus ut notū faceremus tibi
hoīes et p̄positos. et nominū scripturā
p̄positoz postulauimus illos. At illi r̄n-
derūt nobis dicētes. Nos sumus serui
dñi q̄ fecit celū et terrā. et edificabat̄ hec
dom⁹ an̄ annos istos multos a rege isrl̄
magno et fortissimo: et cōsummata est.
Et qm̄ p̄cs n̄i exacerbantes erāt et pec-
cauerūt in deū israel. tradidit eos in ma-
nus nabuchodonosor regis babylonie
regis chaldeoz. et domū istā demoliens
incenderunt. et populu captiū du-
xerunt in babylonem. In primo anno
regnāte cyro rege babylonie scripsit cy-
rus rex domum hanc edificare. Et illa

sacra vasa aurea et argentea q̄ extulerat
nabuchodonosor de domo que est in hie-
rusalem. et cōsecrauerat ea in suo tēplo
rursus. p̄culit ea cyrus rex de templo qđ
erat in babylonia. et tradita sunt coroba-
bel et salmanasaro subregulo. Et p̄ceptū
est eis ut offerrent hec vasa et reponeret
in templo qđ erat in hierusalē. et ipsum
templum tei edificare in loco suo. Tūc
salmanasarus subiecit fundamenta do-
mus dñi que est in hierusalem. et exinde
vslg nūc edificatur; et nō accepit p̄sum-
mationē. Nunc ergo si iudicāt a te o rex
p̄quiraf in regalib⁹ bibliotecis cyri regis
que sunt in babylonia. et si inuentū fue-
rit cōfilio cyri regis ceptā esse structurā
domus dñi que est in hierusalē. et iudi-
catur a dño rege nro: scribat de his no-
bis. Tūc darius rex p̄cepit inquiri in bi-
bliothec⁹. et inuenit⁹ est in egbathanis op-
pido qđ est i media regiōe loc⁹ vnum i q̄
scripta erat ista. Qm̄ p̄mo regnāt cy-
ro rex cyr⁹ p̄cepit domū dñi q̄ est i hieru-
salē edificare. vbi incendebat igni assy-
duo cui⁹ altitudo fit cubitor⁹ tēcē. et lati-
tudo cubitor⁹ sexaginta q̄dratū lapidib⁹
politis tribus. et meniano ligneo eiusdē
regionis. et meniano uno nouo et im-
pendia dari de domo cyri regis. et sacrava-
sa dom⁹ dñi tā aurea q̄ argētea q̄ extu-
lit nabuchodonosor in domū dñi q̄ est i
hierlm vbi erat positar⁹ ponant illuc. Et
p̄cepit curā agere syenē subregulū sy-
rie et phenicis et subtrabusānē et sodales
eius. et q̄ ordinati erant in syria et pheni-
ce presides vt abstineret se ab eodē loco
Et ego qz p̄cepi in totū edificare. et p̄
spēn vt adiuuent eos qui sunt ex captiui-
tate iudeoz donec cōsummaref templū
edis dñi. et a veratione tributor⁹ celesty-
rie et phenicis. diligēter quantitatē das-
ri his hoib⁹ ad sacrificiū dñi corobabel p̄
fecto ad tauros et arietes et agnos. simi-
liter aut et frumentū et sal et vinū et oleū
instāter p singulos annos. put sacerdo-
tes q̄ sunt in hierusalē dictauerint cōsu-
mi quotidie sine vlla dilatione. vt offe-
rantur libationes summo deo p rege et

pueris eius: et orent p ipoz vita. Et de-
nunciet vt quicūq̄ transgressi fuerint
aliqd ex his q̄ scripta sunt aut spreuerit
accipiat lignū de suis p̄p̄ris et suspendā
tur. et bona ipoz regi ascriban⁹. Propte-
rea et dñs cuius nomē inuocatū est ibi.
exterminet omnē regē et gentē q̄ manū
suā extenderit. phibere. aut male tracta-
re domū domini illā que est in hierusa-
lem. Ego darius rex decreui q̄ diligē-
tissime fm̄ hec fieri.

VII

Uinc syennes subregul⁹ celesty-
t rie et phenicis et satrabuçanes et
sodales obsecuti his q̄ a dario
rege erat decreta: insistebat sacrosanctis
opibus diligētissime cooperantes cū se-
nioribus iudeoz p̄ncipibus syrie. et p̄spe-
rata sūt sacrosancta opa. p̄phetantib⁹ ag-
geo et echaria. p̄pletis. Et p̄summaue-
runt ola p̄ p̄ceptū dñi dei israel. et er p̄fi-
lio cyri et dari et tartarerris regis psarū.
Et p̄summata est dom⁹ n̄a v s̄z ad ter-
ciā et vicesimā diē mēsis adar: sexto an-
no dari regis. Et fecerūt filij israel et sa-
cerdotes et leuite et ceteri q̄ erat ex capti-
uitate q̄ appositi sunt fm̄ ea que scripta
sunt in libro moysi. Et obtulerūt in de-
dicationē tēpli dñi. tauros cētū. arietes
ducētos. agnos q̄dringentos. et lodos
p̄ peccatis vniuersi israel duodecim: fm̄
numerū tribuum israel. Et steterūt sa-
cerdotes et leuite amicti stolis p tribus
super opera dñi dei israel. fm̄ librū moysi
et ostiarū p singulas ianuas. Et egerūt
filij israel cum his qui erant ex captiui-
tate illud phase quartadecima luna mē-
sis primi: qñ sanctificati sunt sacerdotes
et leuite. Q̄es filij captiuitatis nō sunt
simul sanctificati qz leuite oēs fil̄ sancti-
ficati sūt. Et imolauerūt phase vniuer-
si filij captiuitatis et fratrib⁹ suis sacer-
dotib⁹ et libimetip̄s. Et māducauerūt fi-
lij isrl̄ q̄ erat ex captiuitate oēs q̄ remāse-
rāt ab oib⁹ execrationib⁹ gētiū terre q̄rē-
tes dñm. et celebrauerūt diē festū agymoz
septē diebz epulātes in p̄spectu dñi qñ
cōuertit p̄ciliū regis assyrioz i eos. p̄for-
tare manus eoz ad opera dñi dei israel.

Et post hunc regnate ars. **VIII**
 e taxeret per satum rege. accessit es-
 dras filius acarie. filii heichie. fi-
 lii salome. filii sadoch. filii achitob. filii
 ameri. filii acabel. filii bocci. filii abisue. fi-
 lii phinees. filii eleazar. filii aaron pri-
 mi sacerdotis. hic esdras ascendit de ba-
 bylonia cum esset scriba et ingeniosus in
 lege moysi quod data est a domino iuris docere et
 facere. Et dedit ei gloriam quod inuenisset
 gratiam in omni dignitate et desiderio in
 conspectu eius. Et ascenderunt simul cum
 ipso et filiis israel et sacerdotibus et levitis et
 sacris cantoribus templi. et ostiariis et servis
 templi in hierusalem. Anno septimo regna-
 te artaxerxes in quinto mense. hic annus
 septimus est regni: exiit esdras de babylonia
 nouilunio quinti mensis venerum hiero-
 solymam iuxta preceptum illius. secundum prosperi-
 tatem itineris a domino iporum datae eis. In
 his enim esdras magna disciplina obtine-
 bat ne permitteret quicquam eorum quod essent
 ex lege domini et preceptis et docendo vnuer-
 sum israel omnem iusticiam et iudicium. Ac-
 cedentes autem quod scriberat scripta artaxer-
 xis regis. tradiderunt scriptum quod obuene-
 rat ab artaxerxes rege ad esdram sacerdo-
 tem et lectorum legis domini: cuius exemplum subie-
 citur est. Rex artaxerxes esdras sacerdoti et
 lectori legis domini salutem. Humanior ego
 iudicaris in beneficiis precepit eis quod desideraret
 ex gente iudeorum sua proprie. et ex sacerdoti-
 bus et levitis quod sunt in regno meo comi-
 tari tecum in hierusalem. Si ergo cupiuit
 ire tecum pueriant et proficiant sicut pla-
 cuit mihi et septem amicis meis consilia-
 riis ut visitent ea quod agunt secundum iudeam et
 hierusalem. obseruantes sicut habes in le-
 ge domini. et ferat munera deo israel. quod voui
 ego et amici hierusalem et oce aurum et argen-
 tum quod inuenient fuerit in regione babylo-
 nie domino in hierusalem cum illo quod est dona-
 tum. per ipsa gentem in templum domini eo quod est
 in hierusalem: ut colligatur hoc aurum et argen-
 tum ad tauros et arites et agnos et be-
 dos. et quod his sunt congruentia: ut offerat
 hostias domino super altare domini ipsorum quod est
 in hierusalem. Et oia quecumque volueris cum

fratribus tuis facere auro et argento p-
 ce p voluntate tua secundum preceptum domini tel-
 tui et sacrosancta vasa quod data sunt tibi
 ad opera domus domini dei tui que est in hie-
 rusaleme. et cetera quaecumque tibi subuenient
 ad opera templi domini dei tui dabis de rega-
 ligia cophylatio cum volueris cum fratribus
 tuis facere auro et argento pice secundum volu-
 tatem domini. Et ego quidem rex artaxerxes pre-
 cepi custodibus thesaurorum syrie et phe-
 nicianis. ut quecumque scriperit esdras sacer-
 dos et lector legis domini diligenter detur ei
 usque ad argenti talenta centum similiter et
 auri. et usque ad frumenti modios centum et
 vini amphoras centum et alia quecumque
 abundant sine taxatione. Dia secundum legem
 dei habent deo altissimo: ne forte exurgat
 ira in regno regis: et filii et filiorum
 eius. Vobis autem dicitur ut oibus sacerdo-
 tibus et levitis et sacris cantoribus et servis
 templi et scribis templi huius nullum tributum
 neque nulla alia indicio irrogem. nec habet
 at quod potestate obsecrare eis quicquam.
 Tu autem esdras secundum sapientiam dei constitue iu-
 dices et arbitros in tota syria et phenice
 et oecum quod legem dei tui non nouerunt docere ut
 quotquot transgressi fuerint legem. diligenter
 plectantur. siue morte siue cruciatu si-
 ue etiam pecunie multat de vel abductio-
 ne. Et dirit esdras scriba. Benedictus domi-
 minus patrum nostrorum quod dedit haec voluntate
 in cor regis clarificare domum suam quod
 est in hierusalem. et me bono significavit in conspec-
 tu regis et filiis eius et amicis eius
 et purpuratorum eius. et ego postulas a deo facio
 secundum secundum opitulationem domini dei mei. Et con-
 gregauim eris viros ut simul ascenderet
 mecum. Et hi sunt prepositi secundum suas pa-
 trias et principales portionales eorum quod me
 cum ascenderunt de babylonia in regno
 artaxerxes. Ex filiis phares. gersomus.
 Ex filiis siemarith. amenus. Filiorum da-
 uid ac filii scelilie. Ex filiis phares ca-
 charias. et cum eo reuersi sunt viri centum
 quinquaginta. Ex filiis ductoris moabilis
 nis caraei. et cum ipso viri ducem qui qua-
 ginta. Ex filiis hacues. iechonias. iechueli
 et cum ipso viri ducenti quinquaginta

Ex filiis sala. maaſias gotholie. et cū ipo
viri ſeptuaginta. Ex filiis ſaphatie cari
as mideli. et cū ipo viri octoginta. Ex fi
liis iob: abdias iekeli. et cū ipo viri duce
ti duodecim. Ex filiis banie. ſalimoth fi
lius iofaphie. et cū ipo viri centū ſeragi
ta. Ex filiis beer. ḫacharias bebei: et cum
ipſo viri ducenti octo. Ex filiis eſead io
hannes agechan. et cū ipſo viri centū de
cem. Ex filiis adonīca ipiſis poſtremis et
hec ſunt noia eoz. eliaphalā filius gebel
et ſemeias: et cū ipſo viri ſeptuaginta.
Et cōgregauit eos ad fluuiū qui dicitur
thia. et metati illic fuimus triduo et re
cognoui eos. Et ex filiis ſacerdotū et le
uitarū nō inueni illuc. Et misi ad eleaça
rū et ecclonom et maſiman et malobā et
enaatha et ſamea et ioribū. nathan. enua
gan. ḫachariā et moſollamū. ipoſ ducto
res et peritos. Et dixi eis ut veniret ad
luddeū qui erat apud locū gaſophilatij
Et mandaui eis ut diceret luddeo et fra
tribus eius et illis qui erāt in gaſophyſ
latio ut mitteret nobis eos qui ſacerdo
tio fungerent in domo dñi dei noſtri. Et
adduxerūt nobis fm manum validā do
mini dei noſtri viros peritos: et ex filiis
mooli: fili⁹ leui. fili⁹ iſrael. ſebebiā. et fili
os et frēs q̄ erāt dece et octo. aſbiam et a
min. ex filiis filior̄ chananei. et fili⁹ eoz
viri viginti. Et ex his q̄ in tēplo ſervie
bant q̄s dedit dauid. et ipſi pncipes ad
operationē leuitis tēplo ſeruentiū du
centi viginti. Qia noia ſignificata ſunt
in ſcripturis. Et coui illic ieumū iuue
nibus in cōſpectu dñi: ut quererē ab eo
bonū iter nobis et qui nobiscū erāt et fi
liis et pecorib⁹ ppter infidias. Erubui enī
petere a rege pedites et equites in comi
tatu tutele gratia cōtra aduersarios no
ſtros. Dixerimus enī regi: qm̄ virtus dñi
erit cū eis. qui inquirūt eū in oī affectu.
Et iterū deprecati ſumus dñm deū no
ſtrum fm h̄c. quē et ppitiū habuimus
et p̄potes facti ſum⁹ dñ oī. Et ſepauit
ex pelbis p̄pofitif. et ſacerdotib⁹ tēpli vi
ros duodecim: et ſebediā et asannā et cū
eis ex fratrib⁹ eoz viros dece. Et appen

di eis aurū et argentū et vasa ſacerdotia
lia dom⁹ dei n̄i: q̄ donauerat rex et filia
ri⁹ ei⁹ et pncipes et ois iſrl. Et cū appen
diſsem tradidi argēti talēta centū quin
quaginta. et vasa argētea talētoꝝ centū
et auri talenta centū. et vasor⁹ aureorū
ſepties vigīti. et vasa erea de bono eraſ
mēto ſplendētia duodecim. auri ſpecie
reddētia. Et dixi eis. Et ros ſancti effig
dño. et vasa ſunt ſancta. et aurū et argē
tū rotū eſt dño deo patrū n̄oꝝ. Vigila
te et cuſtodite donec tradatis ex plebiſ
p̄pofitif et ſacerdotib⁹ et leuitis et pnci
pibus ciuitatiſ iſrael in hierlm. i pastoſo
rio dom⁹ dei n̄i. Et hi qui ſuſcepert ſa
cerdotes et leuite. aurū et argentū et va
ſa intulerunt in hierlm in templū dñi.
Et pmouim⁹ a fluuiō thia die duodeci
ma mēſis primi: vſqueq̄ introiuimus i
hieruſale. Et cū factus fuſſet terc⁹ di
es: q̄rta aut̄ die ponderatū aurū et argen
tū traditū eſt in domo dñi dei noſtri ma
rimoth filio ior̄ ſacerdoti. et cū ipo erat
eleaçar filius phinees. et erāt cum ipiſ
iоſadus filius iefi et medias et banni fi
lius leuite. ad numerū et ad pondus vni
uersa. Et ſcriptuz eſt pondus ipoꝝ eadē
hora. Qui autē venerūt ex captiuitate:
obtulerunt ſacrificiū dño iſrael. tauros
duodecim. p omni iſrl. arietes octogin
tas. agnos ſeptuagintaduos. hircos. p
peccato duodecim. et pro ſalute vaccas
duodecim: omnia in ſacrificium dñi. Et
elegerūt p̄cepta regis regalibus diſpen
ſatorib⁹ et ſubregulis celeſtryie et phe
nicis. et honorificauerunt gente et tem
plum dñi. Et cōſummatis his acceſſe
runt ad me prepoſiti: dicētes. Nō ſegre
gauerūt genus iſrael et pncipes et ſaſ
crodotes et leuite et alienigene gētes et na
tiones terre immundicias ſuas a cha
naneis et ethieis et phereceis et iebuseis
et moabitis et egyptis et idumeis. Cō
iuncti enī ſunt filiabi eoz et ipſi et fili⁹ eo
rū et mirtū eſt ſemē ſanctū alienigenis
gētib⁹ fre. et p̄cipes erāt p̄pofiti et mgfa
tus iniqtatis eius ab initio ipſius regni
Et mox ut audiui iſta cōſcidi vſtimēta

et sacrâ tunicâ. et lacerâs capillos capis-
tis et barbam. sed iolens et mestus. Et
cōuenierunt quotq̄ tūc mouebant in re-
tro dñi dei israel ad me lugentē sup ini-
quitatē istā. et sedebā tristia vſq; ad re-
spertinū sacrificiū. Et surgēs a ieunio
cōfissa habens vestimenta. et sacrâ tuni-
cam ingeniculās. et extendēs manū ad
dñm dicebā. Dñe cōfusus sum et reueri-
tus sum ante faciē tuā. Peccata enī no-
stra multiplicata sunt sup capita nostra
et iniquitates nostre exaltate sunt vſq;
ad celū: qm̄ a temporib; patrū nostroy
sumus in magno peccato vſq; ad diem
hunc. Et ppter peccata nostra et patrū
nostroy sumus traditi cū fratrib; n̄is et
cū sacerdotib; n̄is. regib; terre i gladiū
et captiuitatē et depredationē cum cōfu-
sione: vſq; in hodiernū diē. Et nūc q̄stū
est q̄ ptingit nobis misericordia abs te
dñe deus. et derelinque nobis radicē et
nomen in locum sanctificatōis tue de-
tegere luminare nosīz in domo dñi dei
nostrī: dare nobis cibū omni tpe serui-
tutis nostrae. Et cū seruiremus nō fui-
mus terelicti a dño deo n̄o sed cōstitu-
ie nos in grā ponēs nobis reges persarū
dare cibū. et clarificare templū dñi dei
n̄i: et edificare deserta sion: dare nobis
stabilitatē in iudea et hierlm. Et nūc qd̄
dicimus dñe h̄ntes hec. Trāsgressi enī
sumus pcepta tua: q̄ dedisti in manū pue-
rorū tuorū prophetarū: dicens. Qm̄ terra
in qua introistis possidere hereditatē ei?
terra polluta est coquinatōib; alieni-
genarū terre et immundicie illoꝝ reple-
uerūt eā totā immūditia sua. Et nūc fi-
liaꝝ v̄as nō p̄iūgetis filiis eorū. et filiaꝝ
eorū nō accipietis filiis v̄is. et nō inqui-
retis pacē h̄re cū illis oī tpe: vt inuale-
scentes māducetis optia terre. et heredi-
tatē distribuatis filiis v̄is vſq; in euū.
Et q̄ ptingit nobis oīa fūt ppter opa-
nia maligna: et magna pctā n̄a. Et de-
disti nobis talē radicē. et rursum reuerfi-
sumus trāgredi legitima tua: vti cōmis-
ceremur immundicie alienigenarū gē-
tiū terre hui?. Nōne irasceris nobis p;

dere nos quoadusq; nō relinquaſ radis
et nomē nosīrū. Dñe deus israel verax
es. Derelicta est enī radixvſq; in hodie-
rū diē. Ecce h̄nūc sum? in aspectu tuo in
iniquitatib; n̄is. Nō est ei adhuc stare aī
te in his. Et cū adorādo p̄fiteret esdras
flens humi pſtratus aī templū. Agrega-
ti sūt aī eū ex hierlm turba magna val-
de. viri et mulieres et inuenes et iuuēcu-
le. Sletus enī erat magnus in ipa mul-
titudine. Et cū clamasset iectonias ieh̄e
li ex filiis israel: dixit esdræ. Nos i dñm
peccauim? q̄ collocauimus nobis i ma-
trimoniū mulieres alienigenas ex gen-
tibus terre. Et nūc es sup oēm isrl. In
his ergo sit iufiurandū a dñi. expellere
oēs vxores n̄as q̄ ex alienigenis sunt
cū filiis eay. Sicut tibi decretū ē a ma-
iorib; kī lege dñi exurgēs explicā ad te
enī spectat negocium et nos tecū sum?
Uiriliter fac. Et exurgēs esdras adiura-
uit p̄ncipes sacerdotū et levitas et omnē
israel facere kī hec: et iurauerūt. IX

Exurgēs esdras ante atrū tē-
pli. abiit i pastoforū ionathē fi-
lij nasabi. et hospitat? illic nō gu-
stauit panē nec aquā bilit sup iniquita-
tē multitudinis. Et facta ē p̄dicatio in oī
iudea et in hierlm oīb; q̄ erāt ex captiu-
itate in hierlm ɔgregati. vt quicūq; non
occurrit biduo vel triduo diei kī iudi-
ciū assidentiū senioꝝ. tollerent facultas
sue et ipe alienus iudicare a multi-
tudine captiuitatis. Et cōgregati sunt
oēs q̄ erāt ex tribu iuda et beniamin i tri-
bus dieb; i hierlm. Hic mēsis est non?
dies mēsis vicesim?. Et sedic oīs multi-
tudo in area tēpli tremētes ppter hye-
mē p̄ntez. Et exurgēs esdras dixit illis.
Glos iniq fecistis collocādo vobis i mē-
moniū vxores alienigenas: vt adderet
ad pctā isrl. Et nūc date p̄fessionē et ma-
gnificentia dño deo patꝝ n̄orū et pficite
voluntatē ipi?. et discedite a gētib; frē et
ab vxorib; alienigenis. Et clamauit oīs
multitudo: et dixerūt voce magna. Si
cut dixisti: faciemus. Sed quoniā mul-
titudo magna est. et tēpus hybernū et nō

possimus insubsidati stare. et hoc opus
nō est nobis vni^d diei. neq^z bidui. mul-
tum enī in his peccauimus. stēt p̄positi
multitudinis. et oēs q̄ nobiscū inhabi-
tant. et quotq^t hñt vrores apud se alie-
nigenas: et assistat: accepto tpe ex oī lo-
co p̄sbiteri et iudices. vsqueq^z soluāt irā
dñi negocij huius. Jonathas aut̄ filius
egei. et očias thecam suscepérūt fm̄ hec
et lōforam^r et leuis et sabbatheus simul
cooperati sunt cū illis. Et steterunt fm̄
hec oīavniuersi q̄ erāt ex captiuitate. Et
elegit sibi viros esdras sacerdos princi-
pes magnos de patrib^r eoz fm̄ noīa. et
cōsederūt nouilunio mensis decimi ex-
aminare negocium istud. Et determina-
tum est de viris qui habebāt vrores a/
lienigenas vsc̄ ad neomenia primi mē-
sis. et inuēti sunt ex sacerdotib^r pmixti q̄
habebāt alienigenas vrores. Ex filiis ie-
su filiis ioseph et fratrib^r eius. maseas
et elieger^r et lorib^r ioadeus et iniecerūt
man^r vt expellerēt vrores suas. et ad li-
tandū in erorationē arietē p̄ ignorantia
sua. Et ex filiis semmeri maseas et eses
et ieelech. ačarias. Et ex filiis fosereliso
masias. hilmaenis et nathanae. iussio
reddus et talfas. Et ex levitis. iorabdus
et semeis et colnis et calitas et facteas et
coluas et elionas. Et ex sacris cantorib^r
eliasib. caccarus. et ex ostiarijs. fallum^r
et tolbanes. Et ex isrl. ex filiis foro osi et
remias et geddias et melchias et milēl^r
et eleazarus et iēmebias et bānas. Et ex
filiis iolamā: chamas et cacharias et ieq-
relius et iodius et emmoth et helias. Et ex
filiis cāthoim. eliadas et liasimus. cochi-
as a larimoth et cābbdis et rebedias. Et.
ex filiis cēbes: iohānes et amanias et cāb-
dias et emens. Et ex filiis bāni. olam^r
et maluchus et ieddeus et iasub et asabujs
et hierimoth. Et ex filiis addin: naath^r
et moofias et cale^r et raanas maaseas ma-
tathias et besel et bōnus et manasses. et
ex filiis nuae. noneas et afeas et milchias
et sameas et simō beniamin et malchus
et marras. Et ex filiis asom: carianeus
matathias et bānus et eliphalach et ma-

nasses et semei. Et ex filiis bāni: hie-
mias et moodias et abram^r et iohel et ba-
neas et pelias et ionas et marimoth et eli-
asib et mathane^r et eliasis et orisas et die-
lus et semedijs et sambris io ephus. et
ex filiis nobei: idelus et matathias et sa-
badus et cēcheda sedmi et iessei baneas.
Q̄es isti cōiungerūt sibi vrores alieni-
genas: et dimiserūt eas cū filiis. Et in-
habitauerūt sacerdotes et leuite: et qui
erāt ex israel in hierlm. et in tota vna re-
gione: nouilunio mensis septimi. Et ei-
rant filii israel in p̄mo: atōib^r suis. Et
congregata est oīs multitudine simul in
area q̄ est ab oriēte porte sacre. Et dixer-
unt esdre pontifici et lectori. vt afferret
legem moisi que tradita est a dñō deo is-
rael. Et attulit esdras pontifex legem oī-
mini multitudini eoz a viro vsc̄ ad mu-
lierem et omnib^r sacerdotibus: audire
legē nouilunio mensis septimi. Et lege-
bat in area que est ante sacrā portā tem-
pli: prima luce vsc̄ ad vespertā corā vi-
ris et mulieribus. Et dederunt omnes
sensum ad legem. Et stetit esdras sacer-
dos et lector legis super ligneū tribunal
quod fabricatū erat. Et steterunt ad eū
matathias et samus. ananias ačarias.
vrias. et ezechias et balsamus ad te-
xtram. et ad sinistrā faldeus. misael. mala-
chias abusidas fabus nabadias. et cā-
charias. Et assumpsit esdras librū corā
omni multitudine: p̄siderat enī in glo-
ria in cōspectu omnium. Et cum absolv-
uisset legem omnes recti steterūt. et be-
nedixit esdras dominum deum altissi-
mum: deum sabaoth omnipotentem.
Et respondit omnis populus amen.
Et eleuatis sursum manibus: prociden-
tes in terram adorauerunt dominum.
Iesus et banaeus et sarebias et iaddi-
mus et accubus et sabbatheus. et ca-
lithes et ačarias et ioradus et ananias
et philius leuite qui docebant legem
domini. et in multitudine legebant le-
gem domini. Et proferebant singuli es-
os qui intelligebant lectionem. Et dis-
xit atharathes esdre pontifici et lectori

et leuitis qui docēbant multitudinē dis-
cens. Dies hic sanctus est dñs. Et oēs
flebat cū audissent legē. Et dixit esdras
Dīgressi ergo manducate pinguissima
q̄q̄ et bibite dulcissima q̄q̄ mitte mu-
nera his q̄ nō habent. Sanctus enī est
hic dies dñi et nolite mesti esse. Dñs enī
clarificabit vos. Et leuite denunciabūt
in publico oībū dicētes. Dies hic sanctus
est. Nolite mesti eē. Et abierūt oēs mā-
ducare et bibere et epulari. et dare mune-
ra his q̄ nō habebāt ut epulenf. Magni-
fice enī sunt exaltati verbis qbus edocti
sunt. Et cōgregati sunt vniuersi in hie-
rusalē celebrare leticiā: fm testamentū
dñi dei israel.

Explicit liber esdre secundus. Inci-
pit liber Esdre tertius Capitulū I.

Iber esdre p̄plete secūdū
filij savei. filij aqarei. filij
helchie filij sadanie. filij sa-
doch. filij achitob. filij a-
chie. filij phinees. filij he-
lie. filij amerie. filij a fici filij marimoth
filij arna. filij ocie. filij lorith. filij abisei
filij phinees. filij eleaçar. filij aarō ex tri-
bu leui. q̄ fuit captiuus i regione medo-
rū in regno artarixis regis psaruz. Et
factū est verbū dñi ad me dicēs. Glader
nūcia polo meo facinora ipoꝝ et filijs eoz
iniquitates q̄s in me admiserūt: vt nū-
cient filijs filiorꝝ q̄ peccata parentū ipo-
rū in illis creuerūt. Ob litū enī mei fa-
cificauerūt dñs alienis Nōne ego edu-
xi eos de terra egypti de domo seruitur
Ipi aut̄ irritauerūt me: et cōfilia mea
spreuerūt. Tu aut̄ excute comā capitū
tui. et p̄ce oīa mala sup illos: quoniam
nō obedierūt legi mee. Populus autē
est indisciplinat. Uscq̄ eos sustinelv q̄
bus tāta bñficia p̄tulit. Reges multos
ppter eos subuerti. pharaonē cū pueris
suis et oēm exercitū eiꝝ pcussi. Oēs gen-
tes a facie eoz pdidiet in oriēte puincia
rū duarū plos tyri et sydonis dissipauit
et oēs aduersarios eoz interfecit. Tu vo-

loquere ad eos dicens. Hec dicit dñs.
Nēpe ergo vos p mare trāsmeauit q̄plas
teas vobis initio munitas exhibui. Du-
cem vobis dedi moisen et aarō sacerdo-
tem: lucē vobis p columnā ignis p̄steti.
et magna mirabilia feci in vobis. Tlos
aut̄ mei oblii estis dicit dñs. Hec dicit
dñs oīpotēs. Cōturnir vobis i signo fu-
it: castra vob ad tutelā dedi. et illic mur-
murastis. et nō triumphastis in nomine
meo te pditōe inimicor̄ restorū sed ad
huc nunc vscq̄ murmurastis. Elbi sunt
bñficia q̄ p̄steti vobis. Nonne in deserto
cū esutiretis p̄clamatis ad me dicētes
vt qđ nos in deserto istud adduxisti in-
terficere nos. Nelius nobis fuerat ser-
uire egyptis q̄ mori i deserto hoc. Ego
dolui gemitus v̄tos et dedi vobis man-
na in escā. Nanē angelor̄ manducasti
Nōne cū sitiretis petrā excidi. et flutes-
runt aque in saturitate. Propter estus
folijs arboꝝ vos teri. Divisi vobis ter-
ras pingues: chananeos et phereceos et
philistinos a facie vestra pieci. Quid fa-
ciam vobis adhuc dicit dñs. Hec dicit
dñs oīpotēs. In deserto cū essetis in flu-
mine ammorreo fitientes et blasphemā-
tes nomē meū. nō ignē vobis p blasphē-
mias dedi: sed mittēs lignū in aquā dul-
ce feci flumen. Quid tibi faciam iacob.
Noluisse obedere iuda. Transferā me ad
alias gētes. et dabo eis nomē meū vt cu-
stodiāt legitima mea. Qm̄ me dereliq-
stis: et ego vos derelinqua. Detētibyo-
bis a me miā nō miserebor. q̄i inuo-
cabitis me: ego nō exaudiā vos. Slacu-
lastis enī manū v̄ras sanguine: et pedes
v̄ti impigri sunt ad cōmittēda homici-
dia. Nō q̄si me dereliqstis: sed vos ipsos
dicit dñs. Hec dicit dñs oīpotēs. Nōne
ego vos rogaui vt p̄t filios. et mater fi-
lias. et vt nutrit pullos suos: vt effetis
mihi in populū et ego vobis in deum.
et vos mihi in filios: et ego vobis in pa-
trem. Ita vos collegi vt gallina pullos
suos sub alas suas. Modo autem quid
faciam vobis? Proptiam vos a facie
mea. Oblationē cum mihi attuleritis